

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
ข้อมูล ณ วันที่ 4 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายนัด อ่อนแก้ว

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๔๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลปันแต

.....อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ๙๓๑๑๐

โทรศัพท์ ๐๘๗-๒๘๖๖๔๔๖ Facebook ลุงนัด นาข้าวเขากลาง Line ๐๘๗-๒๘๖๖๔๔๖

เกิด พ.ศ. ๒๕๔๕ ปัจจุบันอายุ ๖๙ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คณะ/สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ ผู้ประกอบการข้าวสังข์หยด

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๓๔,๖๕๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘

เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก. หลัก

๑) ความพร้อมด้านองค์ความรู้ (ความรู้จริงทางวิชาการ/ภูมิปัญญาหรือนวัตกรรมนำมาใช้ใน ศพก./รู้จักประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการแก้ไข)

นายนัด อ่อนแก้ว เป็นปราชญ์ด้านการผลิตข้าวสังข์หยด มีองค์ความรู้ด้านผลิตข้าวคุณภาพ และต่อมาได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภาครัฐ จนได้มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จนเป็นแหล่งศึกษาดูงานของบุคคลผู้สนใจจำนวนมาก

๒) ความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ (ทักษะการเป็นวิทยากร/ประสบการณ์ในการเป็นวิทยากร)

นายนัด อ่อนแก้ว สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ตามกระบวนการอบรมต่างๆ รวมถึงเป็นวิทยากรหลักในระบบโรงเรียนเกษตรกร และโรงเรียน OTOP ของกรมพัฒนาชุมชน มาอย่างต่อเนื่อง

๓) การเป็นที่ยอมรับจากชุมชน/เครือข่ายและหน่วยงานต่างๆ (ภาวะผู้นำทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ/จิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือสังคม/การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ)

นายนัด อ่อนแก้ว เป็นอดีตผู้ใหญ่บ้าน มีความเป็นผู้นำ และมีโอกาสได้ใช้หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายพัฒนาหมู่บ้าน บ้านเขากลาง ไปในทิศทางที่ดีขึ้น และเป็นเกษตรกรต้นแบบที่มีเครือข่ายหลากหลาย จึงได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ จนกลายเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในชุมชน

4) มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่างๆ/การเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ/การนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดใน ศพก.)

นายนัด อ่อนแก้ว ยังคงเข้ารับการอบรมพัฒนาต่อยอดความรู้จากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดต่อ จากการเป็นวิทยากรใน ศพก.

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าวสังข์หยด และผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยด

สถานการณ์ของพื้นที่ปัจจุบัน ศพก.อำเภอควนขนุน มีพื้นที่การทำนาของสมาชิก ศพก. ลดลง ด้วยปัญหาผลผลิตที่ได้มีราคาตกต่ำ และมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น รวมถึงสภาพฝนฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ตรงตามฤดูกาล ทำให้การวางแผนการทำนาไม่เป็นไปตามระบบเดิม และอีกทั้งยังมีพืชทางเลือก เช่น ปาล์มน้ำมันเข้ามาเป็นตัวเลือกในการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำนาไปสู่การปลูกปาล์มน้ำมัน

จึงมีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนรู้ไปตามสถานการณ์ พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนสถานีเรียนรู้ใหม่ๆ เข้ามาเสริม เช่น สถานีการเลี้ยงปลา และกบในกระชัง เป็นต้น

การบริหารจัดการ/แนวทางการพัฒนา แนวทางการพัฒนา ศพก. อำเภอควนขนุน ในอนาคต คือการสร้างเครือข่าย ศพก. ให้ครอบคลุมพืชหลากหลายชนิด รวมถึงด้านปศุสัตว์ และประมง และส่งเสริมให้ ศพก.เครือข่ายที่มีความพร้อมเข้าสู่ระบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และนำหลัก BCG โมเดลเข้ามาประยุกต์ใช้ ภายใน ศพก.หลัก และเครือข่าย

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ เทคโนโลยีเด่น ของ ศพก.อำเภอควนขนุนที่ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่เห็นได้ชัดเจนนคือ การเปิดโรงสี และจุดรับซื้อข้าวสังข์หยด ที่สมาชิกภายในกลุ่มผลิตได้นำมา บริหารจัดการและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จำหน่ายให้ผู้บริโภคทั่วไปได้รู้จักในวงกว้าง ทั้งขายตรงและออนไลน์ โดยมีการบูรณาการเพิ่มเติมจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานศึกษาหลายแห่งในการร่วมกันพัฒนา ผลิตภัณฑ์กลุ่มต่างๆ พร้อมทั้งงานวิจัยหลายด้านเข้ามาสนับสนุนศูนย์ฯ

การนำไปใช้ประโยชน์ การนำความรู้เชิงวิชาการที่ได้มาใช้ประโยชน์ที่เห็นได้ชัด คือการแปรรูป ข้าวสังข์หยดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จำหน่ายให้ผู้บริโภคทั่วไปได้รู้จักในวงกว้าง

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงเรียนรู้ข้าวสังข์หยดของ ศพก. หลัก

๒.๒ แปลงเรียนรู้อาชีพเสริมในสวนปาล์มน้ำมัน

๒.๓ แปลงปลูกหญ้า

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๓.๑ การปรับปรุงบำรุงดิน
- ๓.๒ การผลิตข้าวสังข์หยดจีไอ
- ๓.๓ การอบลดความชื้นและเก็บรักษาข้าวเปลือก
- ๓.๔ การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ / การบรรจุและถนอมอาหาร
- ๓.๕ การตลาด

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตข้าวสังข์หยดจีไอ

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตข้าวสังข์หยดจีไอ

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การอบลดความชื้นและเก็บรักษาข้าวเปลือก

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ / การบรรจุและถนอมอาหาร

ฐานเรียนรู้ที่ ๕ การตลาด

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การประกอบอาชีพเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การผลิตข้าวสังข์หยดจีไอ
๓. การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
๒. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยด

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การเลี้ยงปลาในบ่อ
๒. การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การผลิตข้าวคุณภาพและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยดพัทลุง

วัตถุประสงค์หลักสูตร เพิ่มมูลค่าข้าวสังข์หยดด้วยการแปรรูป

บุคคลเป้าหมาย เกษตรกรในชุมชน พื้นที่อำเภอควนขนุน และต่างอำเภอ นักเรียน นักศึกษา

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

วิธีการอบรม (เช่นการบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น) เป็นวิทยากรการถ่ายทอดการลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว การเพิ่มมูลค่าการผลิตข้าว การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

สื่อที่ใช้ในการอบรม

๑. สื่อประเภทวัสดุ เอกสาร แผ่นพับ
๒. เทคนิคหรือวิธีการ การสาธิตและการฝึกปฏิบัติ

ประโยชน์ที่ผู้เรียนรู้จะได้รับ

๑. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าเกษตรและแปรรูปสินค้า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวสังข์หยดพัทลุง
๒. สามารถทำให้เกษตรกรเกิดการยอมรับและนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรส่งผลให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๔ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายนัด อ่อนแก้ว ในฐานะประธานศพก. อำเภอควนขนุน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ บูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (อำเภอควนขนุน) โดยมีการร่วมประชุม คณะกรรมการ ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ร่วมจัดทำจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการ การพัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ เสนอในวาระการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ระดับอำเภอควนขนุน โดยเสนอวาระ แผนและผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การวางแผนพัฒนาการศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยการใช้
เครื่องมือ Model Canvas

Model Canvas					
๑. ลูกค้าของเราคือใคร ? กลุ่มไหน ? อยู่ที่ไหน ? เกษตรกรในพื้นที่ เกษตรกรนอกพื้นที่ นักเรียน		๒. ลูกค้าต้องการ เรียนรู้/การใช้บริการอะไร - ผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนอง คนรักสุขภาพทุกกลุ่มวัย		๓. จะสื่อสาร เชื่อมโยงและ ประชาสัมพันธ์กับลูกค้า อย่างไร ? กระบวนการผลิตเป็นไปตาม กระบวนการ GAP, GMP	๔. ๕. ทำอย่างไรให้ลูกค้ามาใช้บริการ เราอีกครั้ง ? ขยายช่องทางการขายและการ ติดต่อสื่อสาร
๕. ศพก. เรามี จุดเด่นอะไร (ความแตกต่าง) สินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัยต่อ ผู้บริโภค	๖. การจัดการปัจจัยการ ผลิต (ดิน/น้ำ/พันธุ์/วัตถุดิบ/ ทรัพยากรธรรมชาติ) ทำอะไร ? - นำทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัดมาใช้ประโยชน์อย่าง สูงสุด	๗. การผลิตให้ได้ผลดี มีคุณภาพ ปลอดภัยได้ มาตรฐาน มีมาตรฐาน อะไร ? ทำอย่างไร ? - อยู่บนฐานคิดของ ความเชื่อมั่นว่า. เกษตรกรมีศักยภาพ เพียงพอในการ ปรับเปลี่ยนวิธีการปลูก ข้าวเพื่อขอรับรอง มาตรฐาน	๘. การแปรรูปหรือเพิ่ม มูลค่าจะทำอะไรได้บ้าง? - การใช้แบ่งข้าวทดแทน แป้งสาลี - การผลิตข้าวกึ่ง สำเร็จรูป	๙. มีช่องทางสื่อสาร/ ประชาสัมพันธ์ ศพก. และการตลาด มี ช่องทางใดบ้าง ? -จัดกิจกรรมส่งเสริม การเกษตร เช่น งาน แสดงสินค้าและการ แข่งขัน -จัดหลักสูตรเรียนรู้ ฟรี -สื่อออนไลน์, Facebook	
ความรู้ / ข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติม					
๑๐. ความรู้เรื่องอะไร ? -ช่องทางสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์ ศพก. และการตลาด			๑๑. หาความรู้ได้จากใคร ที่ไหน ? - สื่อออนไลน์ -เรียนรู้ด้วยตนเอง -หน่วยงานราชการหรือภาคเอกชน - มหาวิทยาลัย		
ควรสร้างเครือข่ายกับใคร ? อย่างไร ?					
- ศพก.เครือข่ายทั้งในอำเภอและ ต่างอำเภอ -กลุ่มองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ทั้งในอำเภอและต่างอำเภอ -กลุ่มอาชีพ -กลุ่ม OTOP -กลุ่มแปลงใหญ่		๑๓. วิทยากรภายนอกมีหรือไม่ - มี		๑๔. หน่วยงาน /องค์กรต่าง ๆ - สำนักงานเกษตรอำเภอ - ประมงอำเภอ - ปศุสัตว์อำเภอ - ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ - สำนักงานพัฒนาชุมชน - หน่วยงานท้องถิ่น - สถาบันการศึกษา	

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ผู้ใหญ่นัด หรือ นายนัด อ่อนแก้ว เกษตรกรผู้นำแห่งบ้านเขากลาง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลปันแต อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง หัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญในการรวมกลุ่มชาวบ้านจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ก่อนก้าวมาเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกข้าวสังข์หยด ข้าวพันธุ์แรกของประเทศที่ได้รับจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภค

ผู้ใหญ่นัดถือเป็นเกษตรกรต้นแบบที่มุ่งพัฒนา “ข้าวสังข์หยด” ข้าวพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง มากกว่า ๓๐ ปี โดยมีแนวคิดมุ่งส่งเสริมชาวบ้านให้เกิดการรวมกลุ่ม เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพข้าว และพัฒนาช่องทางการขายข้าวจนเกิดความเข้มแข็งทางการตลาด จนทำให้ “ข้าวสังข์หยด” ได้การ คัดสรรเป็นสินค้าโอท็อประดับ ๕ ดาวของจังหวัดพัทลุง

ในอดีตการปลูกข้าวสังข์หยดใน จ.พัทลุง มีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูง แต่ได้ผลผลิตต่ำ ที่สำคัญขายไม่ได้ราคา จึงพยายามแก้ปัญหาโดยจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๔ และจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในปี ๒๕๔๔

จากนั้น เมื่อปี ๒๕๕๙ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อจัดตั้งเป็น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอควนขนุน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมการเกษตรให้เป็นรูปแบบมากยิ่งขึ้น มีการก่อตั้ง ศพก. เมื่อปี ๒๕๕๙ ในชื่อ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยมี นายนัด อ่อนแก้ว เป็นเกษตรกรต้นแบบ และมีสินค้าหลักคือ ข้าวสังข์หยด และผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยด

มีการจัดการพื้นที่ในชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้วยทรัพยากรในพื้นที่ที่เป็นต้นทุ่นบริเวณพื้นที่เขากลาง และโอกาสของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยววัดเขาอ้อ ได้มาการปรับชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในลักษณะของ โฮมสเตย์

สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต ข้าวสังข์หยดและผลิตภัณฑ์แปรรูป ได้รับรองมาตรฐาน GAP และ ออย.

มีการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน และดำเนินการในรูปแบบของนิติบุคคล

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ ศพก. อำเภอกวนขนุน มีวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น

ตารางการวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น

ที่	ด้านความเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิด	มาตรการลดความเสี่ยง
๑.	ด้านการเงิน	๑.ขาดสภาพคล่องทางการเงิน เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอกับต้นทุนการผลิตในบางฤดูกาล	๑.มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ๒.มีการวางแผนการผลิตและแผนการใช้จ่ายเงิน
๒.	ด้านการดำเนินงาน	๑.เกษตรกรต้นแบบมีปัญหาเรื่องสุขภาพ ๒.การบูรณาการของหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายไม่มีความต่อเนื่อง ๓.ต้นทุนการผลิตราคาสูง ๔.หลักสูตรการเรียนรู้ไม่ตอบโจทย์การผลิตสินค้าในชุมชน	๑. หน่วยงานภาคีร่วมบูรณาการเข้าร่วมประชุม เพื่อรับฟังปัญหา/อุปสรรค และร่วมกันหาแนวทางการแก้ไข ตลอดจน สนับสนุนและขับเคลื่อนการทำงานไปพร้อมกัน ๒. มีการจัดการบริหารกลุ่มที่ดียิ่งขึ้น ๓. สร้างบทบาทให้กับหน่วยอื่นในพื้นที่มากยิ่งขึ้น เช่น สถานศึกษา หน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น ๔. ลดต้นทุนการผลิต
๓.	ด้านตลาด	๑. ขาดการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์สินค้า/ผลิตภัณฑ์	๑. มีการจัดทำประชาสัมพันธ์ หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ ๒.การแปรรูปสินค้า
๔.	ด้านเทคโนโลยี	๑. มีเทคโนโลยีที่เข้ามา แต่เนื่องด้วยต้องใช้ต้นทุนสูง อีกทั้งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกษตรกรต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และทำความเข้าใจ	๑. นำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ เช่น การอบลดความชื้นและเก็บรักษาข้าวเปลือก

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่

๑. ไม่เผาหญ้า / ไม่เผาตอซัง

๒. ลดการใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี

๓. ลดการระบาดของศัตรูพืช โดยปล่อยระยะห่างในการปลูกพืช

การลดต้นทุนการผลิต

๑. ใช้แรงงานในครัวเรือน

๒. ลดปริมาณเมล็ดพันธุ์

๓. ลดการใช้เครื่องจักร

การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๑. แปรรูปผลิตภัณฑ์

๒. สร้างมาตรฐานสินค้า

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ศวก. อำเภอกวนขนุน เกษตรกรต้นแบบมีความพร้อมด้านองค์ความรู้ นำงานวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาการผลิตในชุมชน ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการแก้ไขมีการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าเกษตรและแปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวสังข์หยดพัทลุง มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัยเพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่ และมีการดำนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพื้นที่เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มีการเพิ่มผลผลิตข้าวโดยการปลูกข้าวสังข์หยดในวงท่อซีเมนต์ การปลูกข้าวแบบล้มตอซังข้าว และการควบคุมระดับน้ำ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

๑. มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัยเพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่ และมีการดำนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพื้นที่เพื่อถ่ายทอด ความรู้ให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาเรียนรู้

มีการขยายผลการจัดทำบ่อแหนดแดงเพื่อผลิตปุ๋ยพืชสด กระจายให้กับสมาชิกในบางรายที่มีความพร้อม

๒. การนำ BCG Model มาใช้ใน ศวก.

- Bio-Economy เช่น ใช้พันธุ์ดี/สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง/ช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce พัฒนาบรรจุภัณฑ์/ ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต เป็นต้น

มีการสร้างแบรนด์เป็นของตัวเอง ภายใต้ชื่อ “เขากกลาง”

- Circular Economy เช่น ทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงบำรุงดิน/สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้/Zero waste เป็นต้น

มีการไถกลบตอซังข้าว

- Green Economy เช่น ลดการใช้สารเคมี /ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี/ การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

มีการลดปริมาณการใช้สารเคมีในนาข้าวลง และส่งเสริมการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในนาข้าว

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการดำนานวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศวก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศวก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศวก. มีทั้งหมด ๕ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

๑.๒) หยู พื้นที่ปลูกจำนวน ๑.๕๐ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาตุก (ในท่อซีเมนต์) จำนวน ๑๐ ท่อ

๒.๒) ปลากินพืช จำนวน ๑ บ่อ

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) ข้าวสาร

๔.๒) ขนหม

๔.๓) แป้ง

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ข้าว เป็นเงิน ๑,๒๔๓ บาท/ไร่

๑.๒) หญ้า เป็นเงิน ๑,๑๗๕ บาท/ไร่

๑.๓) ปลาตุก เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท/๒๐ ลบ.ม.

๑.๔) ปลากินพืช เป็นเงิน ๔,๔๐๐ บาท/รอบ

๑.๕) ปลาธรรมชาติ เป็นเงิน ๖๐๐ บาท/รอบ

รวมต้นทุนการผลิต ๑๐,๗๑๘ บาท/ไร่

รายได้ ๔๓,๗๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรายแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ผลผลิตพันธ์จากข้าว

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๓,๐๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ผลผลิตพันธ์จากข้าว ปลา และหญ้า

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ผลผลิตพันธ์จากข้าว ปลา และหญ้า

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๔๓,๗๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๒.๔.๑ ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ในการผลิตข้าวให้มีมาตรฐาน

๒.๔.๒ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

๒.๔.๓ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อร่วมกันคิด ทำ แก้ไขปัญหา และสร้างอำนาจต่อรองราคาขายสินค้า

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ :

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑. เครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆ ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการควบคุมดูแลตามมาตรฐาน GMP เป็นโรงงานปลอดฝุ่น

๒. รถไถคูโบต้าใช้ในการปรับพื้นที่หลุมบ่อที่น้ำขัง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑. ไม่เผาหญ้า ไม่เผาตอซังข้าว ป้องกันสภาพดินเป็นตาง ดินแข็ง

๒. ไม่สร้างมลภาวะ

๓. ไม่ระบายน้ำในแปลงนาหลังจากไถนาแบบน้ำตามเสร็จทันที

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายนัด อ่อนแก้ว เป็นปราชญ์ด้านการผลิตข้าวสังข์หยด มีองค์ความรู้ด้านผลิตข้าวคุณภาพ และต่อมาได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภาครัฐ จนได้มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จนเป็นแหล่งศึกษาดูงานของบุคคลผู้สนใจจำนวนมาก สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ตามกระบวนการอบรมต่างๆ รวมถึงเป็นวิทยากรหลักในระบบโรงเรียนเกษตรกร และโรงเรียน OTOP ของกรมพัฒนาชุมชน มาอย่างต่อเนื่อง เป็นอดีตผู้ใหญ่บ้าน มีความเป็นผู้นำ และมีโอกาสได้ใช้หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายพัฒนาหมู่บ้าน บ้านเขากลาง ไปในทิศทางที่ดีขึ้น และเป็นเกษตรกรต้นแบบที่มีเครือข่ายหลากหลาย จึงได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ จนกลายเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในชุมชน นายนัด อ่อนแก้ว ยังคงเข้ารับการอบรมพัฒนาต่อยอดความรู้ของหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้ที่ได้ มาถ่ายทอดต่อจากการเป็นวิทยากรใน ศพก.

การทำนาเปียกสลับแห้ง การจัดการน้ำในนาข้าว โดยควบคุมระดับน้ำให้มีการขังและแห้งสลับกัน ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าวให้แข็งแรง และลดการใช้น้ำ. การทำเช่นนี้ช่วยให้รากข้าวได้รับอากาศเพียงพอ ทำให้ดูดปุ๋ยได้ดีขึ้น ลดการใช้ปุ๋ย และยังช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจก สาเหตุของภาวะโลกร้อน

มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว ยกระดับเป็นสินค้า OTOP และได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับห้าดาว

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอควนขนุน เป็นแหล่งศึกษาความรู้ด้านการผลิตข้าวคุณภาพ การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว และด้านการเกษตรอื่นๆ ให้กับผู้ที่สนใจ และเกษตรกรต้นแบบยังร่วมกับเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในพื้นที่ และนอกพื้นที่ ทั้งยังเป็นสถานที่จัดอบรมและศึกษาดูงานของหน่วยงานต่างๆ

มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาใช้สถานที่เพื่อถ่ายทอดความรู้อย่างสม่ำเสมอ (รายชื่อหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ)

- มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตป่าพะยอม (การแปรรูป และบรรจุภัณฑ์)
- มหาวิทยาลัยมหิดล (Zero waste)
- พัฒนาชุมชน (โรงเรียน OTOP)
- ธกส.
- บริษัทคูโบต้า
- กศน.
- ธนาคารออมสิน

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่ง ศพก.อำเภอควนขนุน ร่วมเป็นวิทยากรด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร โรคและแมลงศัตรูพืช การจัดการศัตรูพืชในพื้นที่ ข้าวสารจากหน่วยงานราชการ สำหรับผู้ที่มาอบรมและศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะให้แก่เกษตรกร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเข้าสู่ระบบการส่งเสริมแบบแปลงใหญ่ แปลงใหญ่ข้าวตำบลปันแต จำนวน 53 ราย ดังนี้ ทะเบียนรายชื่อเกษตรกรแปลงใหญ่

๑. นายณรงค์ สงวนทอง

๓. นายสุจินต์ ทองอิน

๕. นางสาวพิศมร พัฒยัง

๗. นางข้า แม้วศรี

๒. นายพันธ์ศักดิ์ จันทรัตน์

๔. นางยวงจันทร์ จันทรสุขศรี

๖. นางด้วง อ่อนแก้ว

๘. นางสาวหนูฟอง ศรีทัยแก้ว

๙. นางจำรัส อุ่นคง	๑๐. นางใจ อุ่นปลอด
๑๑. นางอุบล มีศรี	๑๒. นางชิน สงมา
๑๓. นายสวัสดิ์ เดชแก้ว	๑๔. นางผล ฉืดเกตุ
๑๕. นางเคลิ้ม ช่วยเพชร	๑๖. นางปิยวัลย์ ทินโรจน์
๑๗. นางกรรณทิพย์ นวลจันทร์	๑๘. นางนุชนาถ อ่อนแก้ว
๑๙. นางสมคิด ขำนุ้ย	๒๐. นางสาวลำดวน คงกล้า
๒๑. นางสุณีย์ ขุนณรงค์	๒๒. นางละเอียด เพชรมั่ง
๒๓. นายประเสริฐ ชาติรี	๒๔. นายเจริญ มีชู
๒๕. นางพรทิพย์ ดั่งสังข์	๒๖. นายชีพ ผอมภักดี
๒๗. นางสาวอรุณ อุ่นหนู	๒๘. นางสาวรัชดาภรณ์ นาคเกลี้ยง
๒๙. นายแสง ทองอินทร์	๓๐. นางพรทิพย์ จันทรัตน์
๓๑. นางสมใจ กลับอินทร์	๓๒. นางโสพิศ สร้อยทอง
๓๓. นางสาวสำอางค์ อุ่นนวล	๓๔. นางสุพร เกตพูน
๓๕. นางใจ มีชู	๓๖. นางประคิน คงศรี
๓๗. นายแคล้ว ทองเย็น	๓๘. นายสุวรรณรัตน์ หวานเกลี้ยง
๓๙. นายวีรพงศ์ เผือกจีน	๔๐. นางหทัยทิพย์ นาครอด
๔๑. นางเปลี่ยน เกาทอง	๔๒. นางสาวชนิดา สังข์ผุด
๔๓. นางกัลยา พรหมศรี	๔๔. นางสาวนันทิยา เพ็งด้วง
๔๕. นางประเคียง แก้วดำ	๔๖. นางสมใจ เมียนหนู
๔๗. นางประจวบ คงปาน	๔๘. นายสมบูรณ์ ช่วยราย
๔๙. นายพิเชษฐ บุญชูดำ	๕๐. นายจำเริญ ลั่นนุ้ย
๕๑. นางอารมย์ เรืองเพชร	๕๒. นายศุภชัย บัวทอง
๕๓. นายณรงค์ สงวนทอง	๕๔. นายพันธ์ศักดิ์ จันทรัตน์

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เช่น การจัดฝึกอบรม สาธิต และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ สนับสนุนและร่วมวางแผนโครงการพัฒนา ด้านการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ นอกจากนี้ร่วมขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรต่างๆ ในชุมชน เช่น วิสาหกิจ ชุมชน แปลงใหญ่ หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร อย่างต่อเนื่อง เช่น การเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายนัด อ่อนแก้ว ในฐานะประธานศพก. อำเภอควนขนุน มีการร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ การบูรณาการการพัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ โดยใช้เวทีการประชุมเชื่อมโยงการ ดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ คณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ซึ่งมีคณะกรรมการศพก. คณะกรรมการแปลงใหญ่ระดับอำเภอเข้าร่วม ประชุม และเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก. แปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อนำวาระการประชุม และแนวทางการพัฒนา ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ เสนอที่ประชุมระดับจังหวัดต่อไป

นอกจากนี้ ในฐานะประธานศพก. อำเภอควนขนุน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ บูรณา การของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (อำเภอบางแก้ว) โดยมีการร่วมประชุม คณะกรรมการ ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ร่วมจัดทำจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการ การ พัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ เสนอในวาระการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้าน การเกษตร ระดับอำเภออำเภอควนขนุน โดยเสนอวาระแผนและผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การดำเนินงานในฐานะ ศพก. นับเป็นบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านเกษตรในระดับพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้กับ นายนัด อ่อนแก้ว ซึ่งได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ด้าน การเกษตร ให้แก่เกษตรกรและชุมชน ได้เห็นเกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรและการ ดำเนินชีวิต สร้างความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร เป็นที่ยอมรับแก่เกษตรกรและสังคม จนได้รับโอกาสต่างๆ ที่เป็นประสบการณ์ในการทำการเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

มีจิตอาสาและความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการเกษตร ให้ ความช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ให้แก่เกษตรกรรายอื่นในชุมชนด้วยความเต็มใจ รวมถึงการ เข้าร่วมประชุมของหน่วยงานต่างๆเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนโดยไม่หวัง ผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรและสร้างความสามัคคีในชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“เข้าใจงาน ทำได้ดี มีคุณธรรม”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

การถอดบทเรียน ศพก.อำเภอควนขนุน๒๕๖๘ ประกอบด้วยทีมถอดบทเรียน สำนักงานเกษตร

อำเภอควนขนุน จำนวน ๕ ราย

ชื่อ – สกุล

ตำแหน่ง

๑. นางสาวจันทร์ติรา ดำแก้ว

เกษตรอำเภอควนขนุน

๒. นางสาวศิริพร เอียดน้อย

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๓. นางสาวฤทัยรัตน์ ขาวสุด

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๔. นางธนาภรณ์ รัตน์ภาส

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๕. นางสาวเสาวณี ศรีเอียด

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การสัมภาษณ์ พูดคุย กับเกษตรกรต้นแบบ สอบถามข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามประเด็นการถอดบทเรียนเขียนลงในกระดาษ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- บุคลากรขาดทักษะที่จำเป็นในการถอดบทเรียน ทำให้การดำเนินการไม่ราบรื่น
- หัวข้อและประเด็นข้อมูลมีความซ้ำซ้อนกัน ไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

- อบรมให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการถอดบทเรียนแก่บุคลากร
- เลือกวิธีการถอดบทเรียนที่สอดคล้องกับลักษณะของงานและกลุ่มเป้าหมาย เช่น การ

สัมภาษณ์ การทำเวิร์คช็อป หรือการใช้แบบสอบถาม

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย

รายละเอียดศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	เกษตรกรต้นแบบ
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอควนขนุน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว	๑๓	ปันแต	นายนัด อ่อนแก้ว
๒	เกษตรผสมผสาน (แพะ ปลา กล้วย แผลง ปุ๋ยอินทรีย์)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๒	ควนขนุน	นายสมโชค ตุดเกื้อ
๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๗	แหลมโดนด	นายจำนง อรุณรัตน์
๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ข้าว)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๒	โดนดด้วน	นายรัชชัย นาคะวิโรจน์
๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๘	โดนดด้วน	นายรัชชัย นาคะวิโรจน์
๖	แปรรูปเครื่องแกง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร	๓	ชะมวง	นายอานนท์ พงศาปาน
๗	ผักปลอดภัยจากสารพิษ	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๒	ดอนทราย	นายเขียน ทองเทพ
๘	ศูนย์เรียนรู้บ้านโคกสัก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	ทะเลน้อย	นางพิสมัย มุสิกรักษ์
๙	ศูนย์เรียนรู้การปลูกไม้ผลนอกฤดู	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	ปันแต	นายทรง แสงดำ
๑๐	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์บ้านปากคลองเก่า หมู่ที่ ๒ ต.มะกอกเหนือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๒	มะกอกเหนือ	นายสมเกียรติ ทองพันธ์
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การทำไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๗	นาขยาด	นายคล่อง ศรีนวนเอียด
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงไทย	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๑๑	ปันแต	นายวีระพล ห้วนแจ่ม
๑๓	ศูนย์เรียนรู้การทำไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๕	พนมวังค์	นายจรัส เขียวเล่ง
๑๔	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๘	แพรกหา	นายเปลี่ยน ชูช่วย
๑๕	ศูนย์เรียนรู้ข้าวอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๕	พนางตุง	นายอำมร สุขวิน
๑๖	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มไม้ผลคนต้นคลอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๐	โดนดด้วน	นายประสิทธิ์ รักรอด
๑๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๕	พนมวังค์	นายชาญชัย ไชยเพชร
๑๘	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปสมุนไพร	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๖	มะกอกเหนือ	นายประสิทธิ์ หิรัญชาติ
๑๙	ศูนย์เรียนรู้นาโปแก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๖	มะกอกเหนือ	นายทศพล รักใหม่
๒๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านควนดินแดง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๗	ดอนทราย	นายสังวรณ์ เทพชู
๒๑	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๔	พนมวังค์	นายวิศิษฐ์ ทองสม
๒๒	สวนเกษตรผสมผสานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๙	ดอนทราย	นายศรณย์ จงหวัง
๒๓	ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมกระจูดวรรณิ	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๑๐	พนางตุง	นางสาวณัฏศิรี แซ่ฮวด